

OPPERBEVELHEBBERS UIT DEN WERELDOORLOG.

GENERAAL VON KLUCK.

Met dezen generaal is 't dan wel op 't kantje af gegaan! Indien hij een man is, die bij zijn Bijbel leeft, dan mag hij waarlijk wel met toepassing op zichzelf getuigen: „Het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet — ook in letterlijken zin! — zijn vernield geworden.”

Als daar vlak in uw nabijheid een granaatkartets neerkomt en uit elkander springt, dan is 't één op de honderd als ge er nog wat van navertelt...

En 't geluk van die ééne uitzondering overkwam generaal Von Kluck.

Zooveel duizenden jongelingen en kloeke mannen behoorden op alle slagvelden van Europa tot de negen en negentig, die omkwamen: de bijna zeventigjarige generaal bleef in 't perikel behouden en is thans reeds vrijwel van zijn wonden genezen.

Hij werd gewond op een gevaarlijke plaats.

De loopgraven aan 't front kunnen een generaal al even noodlottig worden als den gewonen soldaat!

Maar op 't geváár lette Von Kluck niet.

Waar zijn plicht hem riep, daar ging hij.

En wat het vijandelijke vuur betreft, och! reeds in zijn jeugd, in den oorlog van '70 had hij den vuurdoop ondergaan en was hij tot tweemaal gewond geworden, — vrees was hem vreemd.

Maar al werd hij dan niet gedood: 't ging toch wèl langs 't kantje af.

Vooreerst brak hij door zijn val, die op den schok volgde, zijn arm. Hij kreeg in den bovenarm een kogel, voorts twee wonden in den elleboog, waarvan er een stuk van het been wegnam, een lange snede in den schouder, een kleinere kwetsuur aan den anderen schouder en dan nog een aantal schampwonden.

Dat was met elkaar, op *zijn* leeftijd vooral, genoeg om hem ernstig te wonden, maar met Gods hulp, onder zorgvuldige verpleging, is zijn sterk gestel tenslotte alles te boven gekomen, en heeft hij onder veel deelneming dezer dagen mogen herdenken, hoe hij vijftig jaar geleden als jong luitenantje in militairen dienst kwam.

Reeds in '70 en '71 won hij het IJzeren Kruis.

Na den vrede bleef hij toen deel uitmaken van het bezettingsleger, dat zich slechts langzamerhand uit Frankrijk terugtrok, naarmate de oorlogsschatting werd betaald.

In den vrede, die toen volgde, klom hij van rang tot rang.

In 1902 werd Von Kluck luitenant-generaal en aanvoerder eener divisie, in 1913 inspecteur-generaal van de 8e inspectie en in 't begin van 1914 werd hij bevorderd tot generaal-veldmaarschalk.

't Is vooral de eerste maanden van den krijg, dat Von Kluck van zich spreken deed, en wat hij tóén met zijn troepen heeft gepresteerd, grenst aan 't ongeloofelijke en deed Europa opspringen van verwondering.

Hij kan zeggen, dat hij 't verst is geweest.

Tot op een paar uren afstands zijn z'n ruiters de ver-

sterkingen rondom Parijs genaderd, en hebben schrik, ontsteltenis en ontzetting gebracht in de hoofdstad van Frankrijk.

't Lijkt al zoo ver achter ons: Augustus en September 1914!

Maar men herinnert zich, hoe 't oorspronkelijke Deutsche plan in groote trekken daarin bestond, dat zeven Deutsche legers zich door België heen op Frankrijk werpen zouden en met de Franschen afrekenen, vóór de hoofdmacht der Russen een ernstigen aanval ondernemen kon op Oost-Pruisen en Galicië.

Aan de Marne heeft toen generaal Joffre dit plan verstoord. Maar zoover komen we thans niet.

De oorspronkelijke opstelling der Deutsche legers kan men zich voorstellen langs een lijn van Aken naar den Elzas en nu zwaaide die reusachtige troepenlijn als 't ware om een vast punt heen ten zuiden van Metz.

't Ging dus als in het kinderspel.

Als de jongens elkaar hand aan hand vast hebben, de eerste zijn arm om een boom slaat en dan de rij in beweging draait. Hoe verder dan iemand in de rij staat, hoe

harder hij loopen móét, en de uiterste, aan één kant lósse knaap, vlégt eenvoudig over de baan.

Zoo zwaaide ook de Deutsche legerketen.

En nu trof het zóó, dat juist Von Kluck aan 't eind van de rij stond en dus den grootsten zwaai maken moest.

Trouwens, dat was juist iets voor hèm.

„Den Feind totmarschieren,” was zijn leus.

Zelden hebben troepen zóó geloopt!

Dagen, weken aaneen, dwars door België heen, ál maar dieper Frankrijk in en altijd maar weer loopen, loopen!

Elken avond teekende de telegraaf aan, hoe ver de loop gevorderd was.

Eerst ging het door België heen.

Den 22^{en} Augustus waren niet slechts zijn huzaren, maar ook zijn voetgangers en zijn kanonniërs reeds bij Oudenaerden; den 25^{en} Augustus trok hij over Roubaix en Tourcoing, bij Rijsel, Frankrijk in.

En 't blééf maar: loopen, loopen!

Trouwens, een plezierwandeling was het niet.

Overall, waar hij kon, zat Von Kluck zijn vijand op het lijf. De Fransche troepen dreef hij voor zich heen.

De Engelsche trachtte hij af te snijden van hun basis aan de kust.

Eerst meende men toen, dat hij zich westwaarts wenden zou, om de kuststeden te bezetten: Duinkerken werd al ontruimd.

Maar plotseling wendde hij zich zuidwaarts.

En den 3^{en} September meldde de telegraaf, dat Von Klucks ruiters onder den rook van Parijs waren gezien...

Daarop volgde de slag aan de Marne.

Ook Von Kluck moest terug: de oorlog kristalliseerde zich in den loopgravenstrijd. Maar nog op dit oogenblik, ook al is hij nog van het eigenlijke strijdtooneel verwijderd, is 't zijn trots, dat *zijn* troepen nóg staan in de bocht van 't front, bij Soissons, niet ver van Parijs.

P. Br.

